

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Postboks 93
4791 LILLESAND

Vår dato
12.08.2019

Vår referanse
2019-458

Sendes kun per epost: firmapost@nkom.no
Kopi: mma@nkom.no, ivo@nkom.no

Deres dato
01.07.2019

Deres referanse

Vår saksbehandler
Kristin Rabstad

TELENORS MERKNADER TIL HØRINGSSVAR TIL VARSEL OM VEDTAK I MOBILMARKEDET

Telenor Norge AS (Telenor) viser til epost fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighets (Nkom) mottatt den 1. juli 2019 hvor det bes om eventuelle merknader til høringssvar til varsel om vedtak i marked 15 innen 11. august 2019. Fristen er senere endret til 12. august 2019. Telenors merknader er således innsendt rettidig.

Telenors merknader er knyttet til de kommentarer som fremkommer i høringssvar til Nkom relatert til de varslede samlokaliseringsforpliktelsene.

Samlokalisering – Telenors merknader til høringssvar

Telenor viser innledningsvis til vårt høringssvar til Nkom den 28. juni d.å., vårt svarbrev datert 31. januar 2019 knyttet til Nkoms informasjonsinnhenting vedrørende samlokalisering, samt vårt svarbrev til Nkom den 27. februar 2019 vedrørende Nkoms ytterligere spørsmål om samlokalisering og kommentarer til notat fra Ice datert 22. januar 2019. Vi vil i det følgende ikke gjenta våre merknader fra tidligere korrespondanse, men nøyer oss med å vise til at disse også må tas i betraktning i Nkoms vurdering av innkomne synspunkter på ny mobilmarkedsregulering, herunder samlokalisering. Telenor ser imidlertid et behov for å knytte merknader til enkelte av anførselene i Ices høringssvar til Nkom den 28. juni 2019.

Behandlingstid

Nkom har i varsel om vedtak foreslått at det skal stilles krav om at et tilbud skal foreligge innen seks uker. Vi registrerer Ices syn om at behandlingsfristen bør settes til fire uker. Ice har ikke nærmere begrunnet hvorfor fristen bør settes til fire uker. Vår erfaring er at saksbehandlingstiden hos Telenor ikke synes å ha vært en begrensende faktor for Ice.

Telenors telelosjiproduktet består i hovedsak av fire moduler:

1. Kraftforsyning inkl. reservestrøm
2. Innplassering av utstyr i hytte
3. Innplassering av antenner i mast
4. Fremføring av kabler i rør/traseer.

Behandlingstiden på en anmodning vil variere avhengig av anmodningens omfang. En anmodning om kraftøkning på eksisterende lokasjon vil som oftest behandles innen svært kort tid. En anmodning om kraftøkning som fører til at for eksempel kraftinntak, likeretter eller batteriback må forsterkes/ byttes krever noe lengre behandlingstid.

Telenor Norge AS
Fornebu, Bærum

Kontoradresse:
Snarøyveien 30
1360 Fornebu

Postadresse:
P.O. Box 800
1331 Fornebu

Telefon:
810 77 000
Telefaks:
23 16 60 10

Bankgiro:
7058 06 66947

Hovedkontor:
Snarøyveien 30
1360 Fornebu
Organisasjonsnummer:
NO 976 967 631 MVA

En anmodning av innplassering av antenner i mast kan ha lengre behandlingstid. I tilfeller der anmodning om antenneinnplassering krever masteforlengelse vil det i mange tilfeller være behov for befaring, vindlastberegninger, detaljert prosjektering, samt vurdering av om anmodningen er rimelig.

De fleste anmodningene krever ulike tiltak og vurderinger. Det er derfor viktig at krav om behandlingstid innen en bestemt frist er basert på hva som er realistisk og realiserbart.

Telenor viser til tidligere oversendt oversikt (27. februar 2019) over Telenors behandlingstid ved anmodninger om innplassering, samt den behandlingstid Telenor møter hos andre tilbydere av samlokalisering. Oversikten viser at Telenor har kortere behandlingstid i de langt fleste tilfellene.

Ikke-diskriminerende behandling

Ice viser i sitt hørings svar til at selskapet har «erfart at iverksettelse av anmodning er nedprioritert av Telenor da Telenor prioriterer arbeid for egen, konkurrerende virksomhet». Telenor stiller seg uforstående til denne påstanden som fremstår som både grunnløs og udokumentert.

Rimeligste og enkleste alternativ

Prinsippet om at det rimeligste og enkleste tiltaket bør velges ved kapasitetsutvidelser er et innarbeidet prinsipp for samlokalisering. Som beskrevet i tidligere merknader fra Telenor, baserer Telenor sine tilbud alltid på det rimeligste og enkleste alternativet. En standardisert tilnærming til kapasitetsutvidelser bidrar til å sikre enhetlig utbygging, lavere kost og rask responstid. Som et utgangspunkt vil Telenor velge en minimumsmodul som dekker behovet knyttet til en konkret anmodning.

I hørings svarets punkt 28 og 29 trekker Ice frem at reguleringen kan gi en «åpning for at Telenor kan kreve mer omfattende tiltak enn strengt nødvendig (for eksempel til egne behov) ...». Dersom Telenor eller andre har egen nytte av et tiltak så vil Telenor fordele anleggskostnadene mellom partene.

Rett til plassering ved kapasitetsutvidelse

Telenor viser til vårt hørings svar av 28. juni 2019 og fastholder at Nkoms presisering av at Telenor selv kan velge sin plassering i masten ved en kapasitetsutvidelse er korrekt. Dette prinsippet er fundert i en veletablert bransjepraksis, samtidig som det harmonerer med andre lands regulering knyttet til samlokalisering.

Ice hevder at «Telenor vil få større incentiv til å kreve anleggsbidrag og masteforlengelse dersom det samtidig innebærer at Telenor kan sikre bedre plassering av eget sendeutstyr». Telenor tilbakeviser denne påstanden. Telenor har ingen insentiv til å gjøre masteforlengelse der det ikke er nødvendig. En slik bruk av investeringsmidler ville være irrasjonell, og ville heller ikke fått gjennomslag i Telenors interne investeringsfora.

Det synes å være en oppfatning at forlengelse av eksisterende master er en enkel og mulig metode for kapasitetsutvidelse. Forlengelse av eksisterende mast er typisk en mulig løsning i fem tilfeller årlig, av totalt 800 behandlede innplasseringssaker. Ice har foreløpig ikke bestilt masteforlengelse der de er blitt tilbudt dette. En masteforlengelse krever mye av totalkapasiteten til masta, slik at det blir lite restkapasitet til ytterligere innplasseringer. Reduksjon av mastehøyde er derfor en like aktuell metode for å frigjøre kapasitet til ytterligere antenner, der det er mulig.

Utlevering av informasjon / dokumentasjon

Mastetegninger med antenneoversikt kan gi en oversikt over ledig plass, men ikke ledig styrkemessig kapasitet eller kapasitet til antennekabler. Spørsmålet om kapasitet er avhengig av en ny operatørs behov for areal til antenner og kabler (vindareal) og høyde i masta, og beregnes når en forespørsel mottas av Telenor.

Telenor har imidlertid distribuert fylkesvise lister over anlegg som kan være aktuelle for innplassering. Listene inneholder posisjoner, høyde over havet, stasjonsnavn, signaturer, mastehøyde og mastetype. Der Telenor har beregnet styrkemessig kapasitetsutnyttelse, er denne opplysningen også distribuert.

En mastetegning med antenneoversikter er et underlag for overordnet prosjektering for søknad om innplassering, sammen med bilder etter befaring. Mastetegninger med antenneoversikt kan bestilles av telelosjikunder, og utleveres etter at detaljert informasjon om konkurrenters antenntyper og skyteretninger er fjernet.

Etter overlevering av lister med overnevnte opplysninger har Telenor tilbudt månedlige samarbeidsmøter med gjennomgang av aktuelle stasjoner før innsending av søknad, med informasjon om muligheter og begrensinger for innplassering på konkrete stasjoner. Dette tilbudet har ikke Ice benyttet.

Telenor ser det verken som formålstjenlig eller nødvendig i tillegg å utlevere konstruksjonstegninger av master og tårn slik Ice ber om i sitt høringssvar.

Reservasjonsrett

Telenor viser til høringssvar av 28. juni 2019 og tidligere korrespondanse som vist til over. Reservasjonsretten er et viktig instrument for Telenor i vår radioplanlegging og investering for å dekke fremtidig behov for utbygging av blant annet 5G. Et slikt prinsipp anerkjennes også i våre nordiske nabolands lovgivning.

Prisregulering for samlokalisering

Ice argumenterer for at prisen for samlokalisering bør fastsettes basert på et kostnadsregnskap per site, og hevder at kostnadsorientering i SMP-operatørens nett samlet innebærer at aktører som kjøper tilgang subsidierer SMP-operatørens øvrige siter.

I tillegg til at kostnadsregnskap per site vil medføre svært omfattende analyse samt en helt annen detaljregistrering i regnskapet enn hva som er tilfellet i dag, foreligger det ingen analyse som støtter Ices påstand. Ved kostnadsorienterte priser basert på et samlet, aggregert kostnadsregnskap, blir Ice stilt overfor den samme kostnaden som Telenors egen nettoperatør, inkludert eventuelle skala- og stordriftsfordeler på området.

Avsluttende merknader

De foreslåtte endringene som fremkommer i høringssvaret til Ice vil innebære vesentlige endringer og utvidelser i forhold til både gjeldende regulering og varsel om ny regulering. I tillegg er forslagene fra Ice langt utenfor det som anses som etablert praksis i industrien. Eventuelle endringer i tråd med slike innspill må være gjenstand for ny høring. Endringer, slik Ice foreslår, kan ikke uten videre vedtas uten at behovet for en slik reguleringsendring og endring av bransjepraksis drøftes grundig. Det må samtidig sannsynliggjøres at tiltakene fremmer effektivitet knyttet til produksjonen av mobiltjenester.

Telenor stiller gjerne i et møte med Nkom hvor vi kan redegjøre nærmere for hvordan samlokaliseringsproduktet og -prosedyrer fungerer i praksis.

Med hilsen
Telenor Norge AS

Siri Kalager
Leder for myndighetskontakt og regulatorisk